ЗВІТ
про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	А-19-0007-60
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
ID ОП у ЄДЕБО	25727
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, другий (магістерський) рівень вищої освіти, 07 Управління та адміністрування, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	http://tntu.edu.ua/storage/pages/00000799/076m-vso.pdf

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	Сагайдак Михайло Петрович
Члени експертної групи	Мельник Людмила Юріївна, Говрі Василь Васильович
Залучений представник роботодавці в	-
Спостерігачі	-
Дати виїзду до ЗВО	27-29 листопада 2019 року
Посилання на програму виїзду експертної групи до ЗВО	http://tntu.edu.ua/storage/news/00003916/Програма%20роботи%20експертної%20групи.pdf

Дата надходження звіту до Національного агентства	13 грудня 2019 року
Відомості щодо наявності зауважень ЗВО до звіту, посилання на них (за наявності)	-

1. Призначення звіту

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми (ОП), що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Акредитація ОП є процедурою зовнішнього забезпечення якості, основною метою якої є отримання достовірної інформації про якість освіти за певною ОП, а також надання порад із її удосконалення. Процедура акредитації передбачає самооцінювання ОП, її оцінювання експертною групою, включаючи відвідування ЗВО, та прийняття рішення щодо акредитації Національним агентством.

Процедура акредитації проводиться відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/3385. Для обґрунтування аналізу та розуміння змісту критеріїв експерти також ураховують затверджені Національним агентством інструктивні документи.

Цей звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості ОП. Звіт призначений як безпосередньо для ЗВО, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і ЗВО. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

☐ наявні

☐ виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

☐ відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

☐ встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

+ відсутні

Обґрунтування (не більше 3000 символів)

Підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Тернопільському національному технічному університеті імені Івана Пулюя - відсутні.

3. Резюме

У цьому розділі експерти викладають свої загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям акредитації, підсумок сильних сторін та позитивних практик, а також слабких сторін програми і рекомендацій з їх удосконалення. Резюме має у конденсованому вигляді відображати зміст звіту; читач повинен бути спроможним зрозуміти загальні висновки експертної групи, прочитавши цей розділ.

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям:

Під час виїзної акредитаційної експертизи безпосередньо у ТНТУ ім. І.Пулюя було встановлено, що освітній процес в університеті не є формальним, а ОП реалізується в повному обсязі; адміністрація університету, гарант ОП, НПП та допоміжний персонал служб, здобувачі вищої освіти, а також представники роботодавців відкриті до спілкування; проведені фокус-групи були здійснені на основі ненасильницьких комунікацій, а у режимі відкритої, доброзичливої дискусії; доступ до всієї інфраструктури, інформаційних ресурсів, фондів і ресурсів бібліотеки та навчально-методичних матеріалів був наданий експертам; доброзичливість у комунікаційній взаємодії усіх учасників освітнього процесу і сформоване освітнє середовище сприяє реалізації ОП. На сайті університету (http://tntu.edu.ua/?p=uk/main) і сайті кафедри економіки та фінансів (https://kaf-ef.tntu.edu.ua/) розміщена вся необхідна для реалізації ОП інформація; анкетування здобувачів вищої освіти, з метою удосконалення ОП, проводиться періодично, методом анонімного анкетування. Задекларована програма візиту експертів виконана у повному обсязі.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик:

В ТНТУ ім. І.Пулюя створені всі необхідні умови для реалізації ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». До сильних сторін, що впливають на забезпечення якості вищої освіти слід віднести: в університеті створена і функціонує Експертна рада роботодавців за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність; на першому (рік вступу 2018 р.) і другому (рік вступу 2019 р.) курсі є здобувачі вищої освіти як на денній, так і на заочній формі навчання; адміністрація ЗВО, гарант та розробники ОП, а також кафедра, на якій відбувається реалізація ОП реагують на пропозиції стейкголдерів щодо удосконалення ОП; в університеті існує практика формування коштів структурних підрозділів (факультетів, кафедр), в залежності від обсягу наданих платних послуг, що спрямовуються на додатковий фонд оплати праці, преміювання і заохочення НПП до саморозвитку; створено і ефективно функціонує відділ бенчмаркінгу та веб-моніторингу; підвищення кваліфікації НПП відбувається своєчасно і затверджується в загальному по університету плані проходження стажування/підвищення кваліфікації; здобувачі можуть навчатись на програмі «Подвійні дипломи», а також обрати будь-яку іншу спеціальність в межах програми паралельного навчання; університет і розробники програми взаємодіють з іншими ЗВО і враховують їх досвід при розробці ОП; створена лабораторія розвитку мережевої інфраструктури для підтримки молодіжного підприємництва на платформах FabLab; достатнє для реалізації ОП матеріально-технічне забезпечення; при плануванні навчального навантаження НПП використовується платформа АСУ; в університеті створена і функціонує внутрішня система забезпечення якості освіти; здійснюється періодичне анкетування здобувачів і випускників (з використанням різних підходів і платформ); університетом отримане свідоцтво про авторське право на бланк диплому про вищу освіту; можливість здобувачами вибору наукового напряму досліджень через вільне обрання керівника кваліфікаційної роботи; на високому рівні функціонує рада

студентського самоврядування (планується залучення в студраду іноземних студентів); існує можливість проходження НПП, крім наукового, ще й педагогічного стажування за кордоном.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Не зовсім зрозумілим є механізм вибору здобувачами вищої освіти вибіркових освітніх компонент ОП (в робочому навчальному плані відображено вже обрані здобувачами вибіркові дисципліни, і саме робочий навчальний план, а не навчальний план, у якому зазначені блоки вибіркових компонент, прикладений до самооцінювання), а в основі системи вибіркових дисциплін має лежати саме індивідуальний вибір кожного здобувача вищої освіти і формування ним індивідуальної траєкторії навчання; оформлення ОП не згідно вимог чинних документів; втрата зв'язку з випускниками бакалаврського рівня підготовки після завершення ними начання на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти; біля навчального корпусу відсутній пандус, але є кнопка виклику чергового; анкетування здобувачів вищої освіти здійснюється в цілому по університету, а не у розрізі ОП; виключення із начального плану такої гуманітарної складової, як дисципліна «Іноземна мова фахового спрямування»; правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті знаходяться на стадії розробки і обговорення.

4. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз:

Цілі освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» повністю відповідають місії та стратегії ЗВО, про що свідчить затвердженний документ «Стратегія та концепція розвитку. Місія і мета ТНТУ ім. І.Пулюя» (ухвалено на засіданні конференції трудового колективу ТНТУ ім. І. Пулюя (протокол №1 від 30 грудня 2009 р.): https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=203.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкґолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Під час виїздної експертизи з'ясовано, що головою Експертної Ради роботодовців за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» є віце-президент з регіонального розвитку Тернопільського регіонального представництва «ICC Ukraine» Демкура Т.В. Обговорення освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» для другого (магістерського) рівня вищої освіти відбулось на засіданні Експертної ради роботодавців (протокол № 1 від 24.07.2019 року). У звязку із введенням в дію Стандарту вищої освіти, з метою посилення практичної компоненти та для забезпечення відповідності програми результатам навчання вирішено оновити освітню програму. На засіданні кафедри економіки та фінансів від 25.07.2019 р. протокол № 16 розглянуто рекомендації Експертної ради роботодавців і внесено зміни в освітню програму. Здобувачі вищої освіти є членами робочої групи, відповідальної за формування ОП (1 студентка групи ППм-51, Рудюк Ірина, що навчається за даною ОП, була залучена до процесу її перегляду у 2019 р.). НПП кафедри та університету, члени групи забезпечення спеціальності, імплементують у навчальний процес результати своїх наукових досліджень.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час формування цілей та програмних результатів ОП було враховано прогнози Державної служби зайнятості, у 2019 р. потреба упрацівниках сфери торгівлі та послуг становитиме 14,2% серед усіх сфер ігалузей, значною є кількість пропозицій у сфері торгівлі та роздрібної торгівлі заданими сайтів з пошуку роботи (work.ua, rabota.ua, hh.ua, jobs.ua); Державної служби статистики, зайнятість населення у оптовій та роздрібній торгівлях, ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів протягом 2015-2018рр. збільшувалася з 3510,7 тис. осіб до 3654,7 тис. осіб, а також удвічі зрослакількість вакансій у першому півріччі 2019 р. порівняно з аналогічним періодом2018 р. (з 6,3 тис. до 13,3 тис.); дані Тіернопільського обласного центру зайнятості, за запитами роботодавців протягом січня-серпня 2019 р. було 32,4 тис. вакансій, із них 17% – у сфері оптової та

роздрібної торгівлі. Запитирободаців - https://job.tntu.edu.ua. Отже, цілі ОП та ПРН відповідаютьтенденціям розвитку як спеціальності, так і галузі. Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП, її структури та змістовної наповненості, було враховано досвід ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», Українського Католицького Університету, Харківського національного економічногоуніверситету імені Семена Кузнеця, Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка та ін. Серед іноземних програм, доступних для ознайомлення, використано досвід: Programme Curriculum for MasterProgramme in Entrepreneurship and Innovation (Lund University, School of Economics and Management, https://www.lusem.lu.se/staffpages/media/studies/msc/curriculum/eagei.pdf), Programme Curriculum for Master Programme in Entrepreneurship and Innovation, Master of Entrepreneurship (University of Michigan, http://entrepreneurship.umich.edu/program-and-curriculum/), Master of Entrepreneurship (Anaheim University, Carland Entrepreneurial Institute, https://anaheim.edu/schools-and-institutes/carland-entrepreneurshipinstitute/masterofentrepreneurship3/master-of-entrepreneurship-curriculum.html), Master of Entrepreneurship (Ateneo de Manila University, Graduate School of Business, http://gsb.ateneo.edu/programs/entrepreneurship/#about).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).
За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст ОП і наведені в ній освітні компоненти дозволяють досягти програмних результатів навчання. Технічна помилка в Стандарті вищої освіти за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність за другим (магістерським) рівнем вищої освіти галузі знань 07 Управління та адміністрування (Таблиця 2. Матриця відповідності визначених стандартом результатів навчання та компетентностейзі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»), призвела до невключення в ОП програмного результату навчання (ПРН6) «вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних і визначати їх ефективність», оскільки в матриці він віднесений до освітньо-наукової програми. Всі наведені в ОП програмні рузультати навчання ОП забезпечуються обов’язковими компонентами ОП, хоча в освітній програмі представлене забезпечення, у т.ч. і вибірковими дисциплінами.

Загальний аналіз щодо Критерію 1

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1:

Конкуретноспроможність даної ОП поряд з вітчизняними та іноземними аналогами, полягає у широкому спектрі можливостей для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня: 1) навчання за програмами подвійних дипломів у ЗВО-партнерах за кордоном; 2) участь у програмах академічної мобільності (зокрема, Еразмус+); 3) проходження практик за кордоном; 4) отримання знань через відвідування лекцій іноземних викладачів або викладачів кафедри, які беруть участь у програмах академічної мобільності (зокрема, Еразмус+), проходять науково-педагогічне стажування у ЗВО-партнерах за кордоном і навпаки; 5) отримання знань англійською мовою (додатково) при вивченні компонент ОП від викладачів (4 НПП кафедри), які отримали сертифікати про рівень володіння нею не нижче В2; 6) отримання фахових консультацій від представників державних органів влади, представників підприємницьких структур тощо, через відвідування/екскурсії відповідних установ і організацій; 7) здійснення науково-дослідної діяльності шляхом співорганізації студентських наукових форумів, участі у Міжнародних та Всеукраїнських науково-практичних конференціях; 8) участь у міжнародних освітніх проектах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

Гаранту ОП та проектній групі рекомендується включити до програмних результатів навчання ПРН6 «вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність», що відповідає затвердженому Стандарту вищої освіти зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність на другому (магістерському) рівні вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 1:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1:

ОП в цілому узгоджена із якісними характеристиками за підкритеріями 1.1-1.3. Враховуючи певну неузгодженість за підкритерієм 1.4, доцільним є включити в ОП ПРН6 «вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність», що сприятиме покращенню освітньої програми. Освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає Критерію 1 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Факти, докази та їх аналіз:

Обсяг ОП становить 90 кредитів ЄКТС, що відповідає статті 5 Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, який затверджено та введено в дію наказом МОН України від 10.07.2019р. №961

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час ознайомлення з ОП, виникло питання стосовно включення до самооцінювання і до ОП саме робочого навчального плану, але під час виїзної експертизи ЗВО було надано затверджений у визначеному порядку навчальний план за ОП (наведено в додатку до Звіту) і рекомендовано саме його включати до ОП. Було встановлено, що навчальний план не відповідає освітній програмі, а саме в розрізі семестрів (в ОП зазначено 1, 2, 3 семестр, а в навчальному плані - 9, 10, 11 семестри, а також курс має бути 1, 2, а не 5, 6). В начальному плані відображена система поділу освітніх компонент на змістовні блоки, але вона не відображена в ОП. Також виявлено, що форма бланку ОП не відповідає зазначеній у листі МОН №1/9-239 від 28.04.2017 р., та Положенню про порядок розроблення, затвердження, моніторингу та припинення освітніх програм ТНТУ ім. І. Пулюя від 01.11.2019 р., в наслідок чого в ОП не відображені рівні НРК України, FQ-EHEA, EQF-LLL. В структурі ОП виявлено порушення логіки навчання і викладання дисциплін, а саме вивчення ОК5 (Фінансовий менеджмент у сфері бізнесу) передує ВБ5 (Звітність підприємства), що змушує здобувача вибирати саме її, оскільки він не може без опанування цієї компоненти приступити до вивчення нормативної ОК. Така ж ситуація присутня у ВБ8, котра передує вивченню ОК6. В ОП не включено 6 ПРН згідно затвердженого Стандарту вищої освіти за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність (у зв'язку із технічною помилкою у Стандарті вищої освіти).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Факти, докази та їх аналіз:

В ОП відсутній розділ «мета освітньої програми» та відсутнє обґрунтування ОК1 (Демократія: від теорії до практики), ОК3 (Педагогіка та етика професійної діяльності), ОК6 (Науково-дослідницька практика) та ОК8 (Науково-педагогічна практика) у контексті цілей ОП. Також підлягає сумніву відповідність предметній області ОК6 «Науково-дослідницька практика», а саме це відображено у «Методичних рекомендаціях з організації проходження науково-дослідницької практики та написання звіту для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальностей 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»», в меті котрої фігурує тільки спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування, а спеціальність 076 Підприємництво,

торгівля та біржова діяльність відсутня. Аналогічно підлягає сумніву відповідність предметній області ОК6 «Переддипломна практика», що відображено у Вступі до «Методичних рекомендацій з організації проходження переддипломної практики та написання звіту», де зазначено наступне: “В даній програмі наведено мету, завдання, структуру переддипломної практики, а також методичні рекомендації щодо питань організації, проведення та підведення підсумків практики магістрів спеціальності 076 «Фінанси, банківська справа та страхування»”.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз:

Згідно ОП (наведеної у самооцінюванні), можливість формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів вищої освіти відсутня, тому що не представлені альтернативи тим ОК, котрі прописані у вибіркових компонентах ОП, але ознайомившись з навчальним планом (додаток до Звіту) з’ясовано, що ЗВО надає можливість здобувачам обрати дисципліни із переліку і сформувати індивідуальний навчальний план. На зустрічі із фокус-групою здобувачі продемонстрували, що вони володіють процедурою обрання вибіркових дисциплін. Опитування здобувачів також довело, що вибір дисциплін відбувається під час вступної кампанії. Проте розбіжності між ОП та навчальним планом порушують Закон України «Про вищу освіту» в частині статті 10, пункту 4 та чинне Положення про організацію освітнього процесу в ТНТУ ім. І.Пулюя (наказ №4/7-340 від 21.05.2015р. із змінами від 25.06.2019, протокол № 6, затверджено наказом від 27.06.2019 №4/7-622), зокрема пункт 4.4, де зазначено, що навчальний план має розроблятись на основі ОП.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідно до ОП передбачено такі види практик: науково-дослідницька, переддипломна і науково-педагогічна. Є відповідне методичне забезпечення всіх видів практики, проте воно не відповідає предметній області для таких компонент, як науково-дослідницька та переддипломна практика. В контексті чого ставиться під сумнів забезпечення ОК6, ПРН2, ПРН6, ПРН9, ПРН10 та ОК7, ПРН2, ПРН6, ПРН7, ПРН8, ПРН9, ПРН10. Після завершення проходження практики за кордоном, у т.ч. мовної підготовки, здобувачі діляться досвідом у вигляді презентацій. Оскільки акредитується ОП за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, то в пункті ОП «Придатність до працевлаштування» варто було б зазначити, що випускники можуть працювати «викладачі університетів та вищих навчальних закладів».

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» передбачає набуття здобувачами вищої освіти таких соціальних навичок: 1. Взаємодія з людьми різних поглядів і переконань, ведення переговорів є необхідною умовою для ефективної бізнес-комунікації і вирішення проблемних питань. ОП забезпечує дану навичку в межах ОК1, ОК5 і ПРН4, ПРН9; 2. Здобувачі вищої освіти продемонстрували вміння працювати в команді, міжособистісне спілкування, креативність та готовність до діалогу. ОП забезпечує дану навичку за рахунок ОК2, ОК3, ОК4, ОК5 і ПРН1, ПРН4, ПРН5, ПРН8; 3. Навички лідерства забезпечуються ОК1. Компоненти ОП А1 та А2 забезпечують більшу частину ПРН, але не всі.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

На час розроблення освітньої програми професійний стандарт був відсутній

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

В навчальному плані по ОК передбачено самостійну роботу студентів, проте гаранту ОП та НПП варто більше уваги приділити завданням для самостійого опрацювання здобувачами, оскільки під час фокус-групи зі здобувачами вищої освіти, ними було озвучено, що для навчання їм достатньо лекційних та практичних занять.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Навчання за дуальною формою освіти даною ОП не передбачається, проте кафедрою, що відповідає за реалізацію ОП та в університеті створюється підгрунтя для впровадження дуальної форми освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2:

З сильних сторін варто виділити наявність в ОП освітніх компонент, що були рекомендовані Експертною радою роботодавців спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. Практична підготовка здобувачів може бути реалізована на підприємствах роботодавців, з якими укладено угоди. Також можливість набуття здобувачами навичок soft skills.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

Слабкі сторони даної ОП полягають у невідповідності бланку зазначеному у листі МОН №1/9-239 від 28.04.2017р. та Положенню про порядок розроблення, затвердження, моніторингу та припинення освітніх програм Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя від 01.11.2019 р. Невідповідності навчального плану ОП та порушенню логіки викладання дисциплін, що зазначено підкритерії 2.2. В певних моментах зміст ОП не відповідає предметній області, про що сказано в підкритерії 2.3. Також в ОП не прописано можливість формування індивідуальної траєкторії здобувача, проте під час спілкування з фокус-групою з числа здобувачів вищої освіти було підтверджено, що вони обирають вибіркові дисципліни у відповідності до наведених блоків вибіркових дисциплін в навчальному плані, що вказано в підкритерії 2.4. Практична підготовка не відповідає предметній області ОП, виходячи з цього ставиться під сумнів забезпечення нею ПРН, про що сказано в підкритерії 2.5.

Рівень відповідності Критерію 2:

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2:

З метою удосконалення ОП вважаємо за доцільне рекомендувати гаранту програми та робочій групі здійснити перегляд ОП в частині забезпечення можливості формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів та її відповідності нормативним документам ЗВО щодо вільного вибору дисциплін. В частині досягнення ПРН посилити ОП освітніми компонентами, що стосуються біржової діяльності. Привести форму ОП у відповідності до бланку, котрий регламентований Листом МОН та внутрішнім положенням. Переглянути логіку викладання певних дисциплін в структурно-логічній схемі. Доопрацювати зміст ОП, щодо відповідності предметній області спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, а також звернути особливу увагу на те, що методичне забезпечення науково-дослідницької та науково-педагогічної практик повинно враховувати специфіку освітніх програм різних спеціальностей за якими здійснюється підготовка на кафедрі економіки та фінансів. Також вважаємо за доцільне рекомендувати гаранту та розробникам ОП більше уваги приділяти завданням для самостійної роботи здобувачів при опануванні визначених ОП освітніх компонент.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому до Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя на дану ОП є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюденні на офіційному сайті http://tntu.edu.ua/?p=uk/admission/rules.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Для вступу на ОП передабачено: наявність диплому бакалавра відповідної або інших спеціальностей, або магістра (спеціаліста) інших спеціальностей; єдиний вступний іспит з іноземної мови; складання фахового іспиту (Розроблено програму вступного фахового випробування для здобуття освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність галузі знань 07 Управліннята адміністрування (https://tntu.edu.ua/storage/pages/00000317/m051-281-2019.pdf). Розроблено інформаційний сайт абітурієнта https://vstup.tntu.edu.ua/. Для зворотнього зв'язку передбачена форма для відправлення повідомлення та кнопка facebook месенджера. На сторінці «Спеціальності» (https://vstup.tntu.edu.ua/speciality.html) є перелік усіх спеціальностей, по яких надаються освітні послуги в ТНТУ ім. І.Пулюя. Для кожної спеціальності створена окрема сторінка (наприклад, https://vstup.tntu.edu.ua/speciality/076-pidpryiemnytstvo-torhivlia.html) на якій розміщена інформація, яка може бути корисною для абітурієнта: коротка характеристика спеціальності; основні дисципліни професійного спрямування; основні задачі, які зможе вирішувати випускник в майбутньому; основні посади, на яких можна працювати після закінчення навчання; галузь, де можна працювати після закінчення навчання. Розроблено англомовну версію сайту університету для інформування іноземних студентів та партнерів (https://in.tntu.edu.ua/). Створено сторінку для абітурієнтів в соціальній мережі facebook (https://www.facebook.com/abitur.tntu/) для інформування потенційних вступників про особливості вступної кампанії.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Порядок визнаня результатів навчання, зобутих в інших ЗВО регулюється: 1. Положенням про комісію ТНТУ з визнання здобутих в іноземних освітніх установах ступенів вищої освіти та наукових ступенів (наказ № 4/7-768 від 04.11.2015 р.: https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=33); 2. Положенням про організацію освітнього процесу в ТНТУ ім.І.Пулюя (наказ №4/7-340 від 21.05.2015 р. із змінами від 25.06.2019 р., протокол №6, затверджено наказом від 27.06.2019 №4/7-622: https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=12); 3. Положенням про ІНПС ТНТУ ім. І. Пулюя

(наказ затвердження №4/7-544 від 11.07.2016 р., https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=25); 4. Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу ТНТУ ім І.Пулюя від 25.11.2015 р. (https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=30). Процедура визнання іноземних документів про освіту: перевірка автентичності документів, підтвердження статусу освітньої установи та/або Програми, оцінка кваліфікації або періоду навчання, встановлення еквівалентності освітньому або освітньо-професійномуступеню в Україні, академічних та/або професійних прав. Для цього формується Комісія (до 10 чол.) під головуванням першого проректора із залученням членів вченої ради університету та фахівців, затверджується наказом ректора. Усі Положення ТНТУ ім. І.Пулюя, в рамках яких здійснюється регулювання вказаних питань, знаходяться у відкритому доступі (https://docs.tntu.edu.ua). Інформування здобувачів вищої освіти також відбувається на офіційному інтернет-ресурсі факультету, дошках оголошень про програми академічної мобільності.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Наразі в ТНУТ ім. І.Пулюя у стадії розробки та узгодження знаходяться правила та процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які будуть доступними для всіх учасників освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 3

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3:

Забезпечено участь університету у міжнародному рейтингу закладів вищої освіти U-Multirank, що дає змогу інформувати потенційних абітурієнтів про освітні послуги на міжнародному рівні (https://www.umultirank.org/study-at/ternopil-ivan-puluj-national-technical-university-rankings/). Результати анонімного незалежного анкетування студентів від рейтингової системи U-Multirank використовуються для отримання зворотнього зв’язку, на основі якого розробляються рекомендації для покращення якості надання освітніх послуг.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3:

Портебують остаточного завершення і затвердження правил та процедур визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які будуть доступними для всіх учасників освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 3:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3:

ОП в цілому узгоджена із якісними характеристиками за підкритеріями 3.1-3.3. За підкритерієм 3.4 рекомендовано завершити розробку правил та процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає Критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітній процес в університеті здійснюється за такими формами: навчальні заняття (групові та індивідуальні), самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи навчання. Комбінація лекційних та практичних занять із розв'язанням задач і кейсів, а також щосеместрове проходження ректорського контролю за дисциплінами робочого навчального плану ОП, у формі тестів з використанням комп'ютерних лабораторій, дозволяють розвивати і демонструвати аналітичні здібності та навички роботи в колективі здобувачів вищої освіти. Організація самостійної роботи, роботи в командах при вирішенні індивідуальних завдань, запропонованих залученими до освітнього процесу роботодавцями, можливість вибору здобувачами вищої освіти дисциплін із запропонованого кафедрою переліку, а також можливість отримання та перевірки завдань дистанційно, свідчить про реалізацію студентоцентрованого підхіду в освітньому процесі. Також здобувачі вищої освіти за ОП мають змогу прослухати лекції професорів іноземних ЗВО у межах реалізації програми академічної мобільності Еразмус+ (http://tntu.edu.ua/?p=uk/news/3414). Методи навчання (лекції, практичні заняття, пояснення, презентації, кейси, фахові консультації від представників бізнесу, залучених до освітнього процесу і практичної підготовки здобувачів), що використовуються на ОП, в цілому дозволяють досягати заявлених у ОП цілей та переважної більшості ПРН. Проте, застосування традиційних методів навчання не дозволяє досягти зокрепа ПРН6, як «вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність», який власне не зазначений у ОП, а також ПРН4 «застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп», зокрема представниками іноземних компаній, оскільки із навчального плану і ОП у редакції 2019 р. рішенням кафедри було вилучено таку освітню компоненту, як «Іноземна мова фахового спрямування». Це унеможливлює формування творчих навичок у здобувачів вищої освіти на даній ОП при вирішенні нестандартних ситуацій з використанням заходів забезпечення якості та оцінюванні ефективності виконуваних робіт. Для таких ПРН більш ефективними б стали методи кейс-стаді, бізнес-симуляції, тренінги, ділові ігри у т.ч., на фаховій іноземній мові. За інформацією студентів, форми навчання і викладання на ОП відповідають принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Факти, докази та їх аналіз:

Учасникам освітнього процесу своєчасно, у доступній і зрозумілій формі за різними інформаційними каналами, на безоплатній основі надається інформація про цілі, зміст, освітні компоненти, програмні результати навчання (оприлюднена у відкритому доступі в мережі Інтернет інформація про ОП https://kaf-ef.tntu.edu.ua/osvitni-programy-kafedry; Положення про оцінювання здобувачів вищої освіти ТНТУ ім. І.Пулюя (https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=86; розклади атестаційних тижнів (сесій) http://tntu.edu.ua/nv/files/graph_inoz.pdf; силабуси https://kaf-ef.tntu.edu.ua/disciplini; перелік вибіркових дисциплін https://kaf-ef.tntu.edu.ua/curricula; Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у ТНТУ ім. І. Пулюя https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=469; система дистанційного навчання Atutor (де розміщені усі робочі програми навчальних дисциплін): https://dl.tntu.edu.ua/login.php; карти самостійної роботи студентів з розподілом балів; екзаменаційні білети тощо. Під час виїзної акредитації було з'ясовано, що здобувачі вищої освіти за ОП мають доступ до усієї необхідної для забезпечення

якості освіти інформації на різних носіях, володіють інформацією про процедуру вибору вибіркових дисциплін, про систему і критерії оцінювання, про процедуру перездачі заборгованостей і нарахування академічних стипендій за результатами навчання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Реалізація освітньо-професійної програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» у ТНТУ ім. І.Пулюя, дозволяє стверджувати, що наведені в ній освітні компоненти забезпечують поєднання навчання і наукових досліджень. Це підтверджується тим, що здобувачі вищої освіти окрім опанування начальної дисципліни «Методологія наукових досліджень», проходять науково-дослідницьку і науково-педагогічну практику (https://drive.google.com/file/d/1oOv4PdcltA_Mf3TFiIa2ObFLirZapXWd/view), а також мають змогу на безоплатній основі реалізувати власні проекти в лабораторії розвитку мережевої інфраструктури для підтримки молодіжного підприємництва на платформах FabLab. Це дозволяє студентам візуалізувати їх авторські розробки продукту, здійснити його 3D-моделювання, а також з урахуванням компетенцій і програмних результатів навчання при опануванні дисципліни «Інтелектуальна власність» комерціалізувати їх. Здобувачі вищої освіти на ОП приймають участь у підготовці тез доповідей на Міжнародній науково-практичній конференції «Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах», що проводиться кафедрою, на якій реалізується ОП, а також залучаються до виконання наукових досліджень в межах кафедральної науково-дослідної роботи №ВК 62-17 на тему: «Нарощування фінансово-економічного потенціалу суб’єктів економічних відносин як основа поступального розвитку територіально-господарських систем». Більшість викладачів проводять дослідження у контексті освітніх компонент ОП, що засвідчує перелік їх публікацій на авторських сторінкаху системі Google Scholar. Посилання на наукові праці викладачів, у т.ч. у співавторстві зі здобувачами вищої освіти, є у силабусах певних дисциплін.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факти, докази та їх аналіз:

На ОП у 2019 р. здійснено другий набір здобувачів вищої освіти. З урахуванням затвердженого Стандарту вищої освіти за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність для другого (магістерського) рівня вищої освіти, наказ №961 від 10.07.2019 р. (https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/07/12/076-pidpriemnitstvo-torgivlya-ta-birzhova-diyalnist-magistr.pdf), попереднього досвіду реалізації ОП у 2018-2019 н.р. та наданих рекомендацій Експертною радою роботодавців спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльнсіть (протокол №1 від 24.07.2019 р.), рішенням кафедри економіки та фінансів (Протокол № 16 від 25.07.2019 р.) було внесено зміни до ОП, зокрема виключено такі освітні компоненти (дисципліни навчального плану): «Фінансове планування та прогнозування», «Електронна комерція», «Іноземна мова фахового спрямування», а введено – «Дизайн та моделювання бізнесу», «Демократія: від теорії до практики», «Фінансовий менеджмент у сфері бізнесу». Безпосередньо механізм оновлення змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі певною мірою відпрацьований у нормативних документах, таких як: Положення про організацію освітнього процесу в ТНТУ ім. І.Пулюя (https://tntu.edu.ua/storage/pages/00000249/Polozhennia_pro_organizatciju_osvitnogo_protcesu_TNTU_z

i_zminamy_2019.pdf); Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторингу та припинення освітніх програм ТНТУ ім. І.Пулюя (https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=466).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Навчання у ЗВО іноземних громадян, викладання англійською мовою дисциплін викладачами, які отримали сертифікати про рівень володіння нею не нижче В2, залучення до навчального процесу професорів іноземних ЗВО у межах реалізації програми академічної мобільності Еразмус+, а також наукові дослідження НПП, що безпосередньо відповідають за зміст ОП та викладають на ній, опубліковані у журналах, що індексуються у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science значною мірою впливають на формування і забезпечення інтернаціоналізації діяльності ТНТУ ім. І.Пулюя. Організація та реалізація інтернаціоналізації діяльності ЗВО регулюється такими документами: Положенням про комісію ТНТУ з визнання здобутих в іноземних освітніх установах ступенів вищої освіти та наукових ступенів (наказ № 4/7-768 від 04.11.2015 р. https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=33); Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу ТНТУ ім І.Пулюя https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=30; Відділом міжнародного співробітництва ТНТУ (http://tntu.edu.ua/?p=uk/about/inter/vms). НПП та здобувачі вищої освіти беруть участь у міжнародних конференціях поза межами ЗВО, приймають участь у програмі Подвійного диплому (зокрема в Університеті Люблінська політехніка) і мають можливість пройти практику за кордоном (зокрема програма «Україна - Литва»). Іноземні студенти ТНТУ ім. І.Пулюя мають можливість отримати диплом магістра за багатьма спеціальностями, але за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля табіржова діяльність» набір іноземних студентів не відбувся. За умови здійснення набору іноземних студентів на ОП рекомендується до навчального плану включити навчальну дисципліну «Українська мова як іноземна».

Загальний аналіз щодо Критерію 4

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4:

Навчання і викладання за освітньою програмою здійснюється здебільшого з використанням традиційних форм і методів навчання. Наявність силабусів, залучення до процесу навчання професорів з іноземних ЗВО, роботодавців, застосування системи дистанційного навчання Atutor, результатів анонімного незалежного анкетування студентів від рейтингової системи U-Multirank дозволяють отримувати зворотній зв'язок, на основі якого розробляються рекомендації для покращення якості надання освітніх послуг. За інформацією студентів, форми навчання і викладання на ОП відповідають принципам академічної свободи. Для забезпечення якості вищої освіти та відповідності ОП цілям й очікуванням, як здобувачів вищої освіти, так і роботодавців, гарантом та групою розробників ОП, Експертною радою роботодавців спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, на засіданнях кафедри, вченої ради факультету та університету проводиться обговорення змісту ОП на основі моніторингу і оновлення освітніх компонент ОП, що відображаються в навчальних планах (робочих навчальних планах).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4

Існує певна неузгодженість у відповідності методів навчання і викладання отриманим ПРН, що обґрунтовується у табл. 8.4 в ОП, зокрема у матриці забезпечення ПРН відповідним компонентам ОП ПРН3 забезпечується лише однією ОК3. Також ПРН забезпечується вибірковими компонентами ОП. В робочому навчальному плані наявні гуманітарні дисципліни, проте виключено таку освітню складову, як «Іноземна мова фахового спрямування». З метою сприяння досягненню заявлених у ОП цілей та ПРН, дотримання студентоцентрованого підходу та відповідності принципам академічної свободи, рекомендується: використовувати більш ефективні методи навчання для різних освітніх компонент (кейс-стаді, бізнес-симуляції, тренінги, ділові ігри у т.ч., що викладаються фаховою іноземною мовою) для досягнення ПРН; звернути увагу на дотримання кворуму на засіданнях кафедри при обговоренні питань, зокрема внесення змін до ОП та навчального плану; за результатами опанування освітніх компонент здобувачами вищої освіти здійснювати анонімне їх анкетування з метою забезпечення якості вищої освіти за ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Рівень відповідності Критерію 4:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4:

ОП в цілому узгоджена із якісними характеристиками за підкритеріями 4.1-4.5. Враховуючи певну узгодженість за підкритеріями 4.1 та 4.4, доцільним є обговорення з усіма стейкголдерами процесу оновлення змісту освіти на основі найновіших досягнень і сучасних практик у галузі підприємництва, торгівлі та біржевої діяльності. Освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає Критерію 4 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Факти, докази та їх аналіз:

Контрольні заходи та критерії оцінювання, котрі наведені в силабусах, є заздалегідь оприлюдненими, валідними, проте частково чіткими і зрозумілими. Не повністю є зрозумілим в деяких силабусах з чого складається підсумкова семестрова оцінка/підсумковий контроль.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Атестація зі спеціальності здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи, що не суперечить Стандарту вищої освіти за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. Стандарт вищої освіти передбачає одну із форм контролю: каліфікаційна робота або атестатаційний екзамен. За даною ОП практикується написання кваліфікаційних робіт, у т.ч. на замовлення підприємства. Здобувачі мають можливість вільного вибору наукового напряму досліджень через вільне обрання керівника кваліфікаційної роботи.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об’єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Процедура проведення контрольних заходів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ТНТУ Пулюя (наказ №4/7-340 від 21.05.2015р. із змінами від 25.06.2019, протокол №6, затверджено наказом від 27.06.2019 №4/7-622 пункт 7.5. Де чітко, зрозуміло та доступно все прописано. Також в положенні про оцінювання здобувачів вищої освіти ТНТУ ім. І. Пулюя зі змінами від 21.05.2019р., протокол №5 затверджено наказом № 4/7-524 від 05.06.2019 р. та зі змінами від 31.10.2019 р., протокол №9 затверджено наказом № 4/7-970 від 01.11.2019 р. прописана процедура розгляду звернень здобувачів вищої освіти щодо оцінювання, проте не зазначено яким положенням регламентується порядок оскарження та розгляду апеляцій атестації (пункт 6.4).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

Забезпечення академічної доброчесності під час реалізації ОП регламентується Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ТНТУ ім. І.Пулюя (наказ №4/7-969 від 01.11.2019 р. https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=465). Популяризація доброчесності здійснюється шляхом регулярних бесід, що було підтверджено під час спілкування з фокус-групами як здобувачів, так і науково-педагогічного персоналу. Також в ЗВО популяризує академічну доброчесність і протидіє її проявам за допомогою системи антиплагіату Strikeplagiarism.com, та положенням про недопущення академічного плагіату в ТНТУ ім. І.Пулюя (https://docs.google.com/viewerng/viewer?url=http://docs.tntu.edu.ua/uploads/968799_polozhennia_pro_nedopushchennia_ademplahiatu.doc). Кваліфікаційна робота повинна бути оприлюднена шляхом розміщення у повному обсязі в інституційному репозитарії ТНТУ ім. І.Пулюя - ELARTU.

Загальний аналіз щодо Критерію 5

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5:

Контрольні заходи, незалежно від форми (екзамен, залік, диференційний залік, ректорський контроль, модуль), заздалегідь оприлюдненні в силабусах та Положенні про організацію освітнього процесу в ТНТУ ім. І.Пулюя (наказ №4/7-340 від 21.05.2015р. із змінами від 25.06.2019, протокол № 6, затверджено наказом від 27.06.2019 №4/7-622). Це дає змогу здобувачам до вступу на ОП чи перед початком семестру сформувати собі певні орієнтири щодо навчання, а також ефективно побудувати свій процес самопідготовки, щоб підійти до певного виду контрольного заходу максимально готовим. Також дане завдання здобувачам полегшує система дистанційного навчання Atutor, де все додатково освітлюється. Ще одною сильною стороною є система антиплагіату Strikeplagiarism.com, та Положення про недопущення академічного плагіату в ТНТУ ім.І.Пулюя, що доводить роботу ЗВО у напрямку забезпечення академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5:

В деяких силабусах не цілком зрозуміло з чого складається підсумкова семестрова оцінка/підсумковий контроль, що може дещо дезорієнтувати здобувача під час формування процесу самопідготовки. Також не зазначено яким положенням регламентується порядок оскарження та розгляду апеляцій атестації в Положенні про оцінювання здобувачів вищої освіти ТНТУ ім.І.Пулюя зі змінами від 21.05.2019р., протокол №5 затверджено наказом № 4/7-524 від 05.06.2019 р. та зі змінами від 31.10.2019 р., протокол №9 затверджено наказом № 4/7-970 від 01.11.2019 р. (пункт 6.4). І той факт, що атестація не базується на всіх ПРН, є вагомою слабкою стороною.

Рівень відповідності Критерію 5:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5:

ОП в цілому узгоджена із якісними характеристиками за підкритеріями 5.1-5.4. Враховуючи певні неточності за підкритеріями 5.1 та 5.3, освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає Критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Кількісний та якісний склад науково-педагогічних працівників, які забезпечують реалізацію освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти відповідають чинним Ліцензійним вимогам.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Розроблено Положення про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників ТНТУ ім. І. Пулюя (нова редакція, наказ №4/7-880 від 7.11.2017 р.) зі змінами від 19.04.2019 р. - наказ №4/7-410 від 25.04.2019 р., та зі змінами від 25.06.2019 р. - наказ №4/7-624 від 27.06.2019 р., що регламентує процедуру конкурсного відбору викладачів з урахуванням їх професійних якостей. Основним критерієм відбору є професіоналізм претендента, зокрема: відповідність здобутої претендентом освіти посаді, на яку оголошується конкурс; наявність наукових та вчених звань; стаж науково-педагогічної роботи; рівень науково-теоретичного рівня викладання дисциплін; авторство підручників, посібників та іншої методичної літератури, монографій, статей; участь претендента у різного роду конференціях. ЗВО має право для оцінювання рівня професійної кваліфікації претенденту, який обирається вперше в університеті кафедра призначає проведення пробних (відкритих) лекції чи практичного (лабораторного) заняття. Відкритий конкурс дає можливість залучити кращих викладачів на ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факти, докази та їх аналіз:

За результатами спілкування з фокус-групою роботодавців, з’ясовано, що фахівці різних компаній систематично залучаються до організації та реалізації освітнього процесу і спеціальних загальноуніверситетських заходів, а саме днів кар’єри, під час яких студенти можуть ознайомитися із пропозиціями щодо роботи, заповнити заявки, подати резюме тапрацевлаштуватися. На регулярній основі роботодавці проводять для студентів ознайомлюючі екскурсії, в результаті яких є можливість пройти практику і працевлаштуватися. Освітнім процесом передбачено проходження різних видів практик студентами ОП на базі підприємств та інших суб’єктів господарювання, що сприяє тісному контакту здобувачів освіти та роботодавців (з’ясовано наявність договорів з підприємствами і організація на проходження виробничої практики студентами даної ОП).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факти, докази та їх аналіз:

Професіонали-практики, експерти галузі, представники роботодавців залучаються до занять у формі проведення відкритих лекцій (Б. Будзан, менеджер, фахівець збізнес-освіти, http://tntu.edu.ua/?p=uk/news/3835), Проведення бізнес-курсу MESH (Т. Демкура, голова Експертної ради роботодавців спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля табіржова діяльність» ТНТУ ім.І.Пулюя, віце-президент з регіональногоспівробітництва Тернопільського регіонального представництва «ICC Ukraine», незалежний підприємець та меценат, 9#archive, http://tntu.edu.ua/?p=uk/news/3665). НПП кафедри економіки та фінансів також мають досвід практичної роботи, адже працюють/працювали на підприємствах та були фізичними особами-підприємцями: 1) зав. кафедри Панухник О.В. – керівник експертно-дослідницької лабораторії з фінансово-економічних проблем корпорації «Науковий парк «Інноваційно – інвестиційний кластер Тернопілля» (2016 – дотепер, на громадських засадах); 2) к.е.н., доц. Тимошик Н.С. – економіст у ТОВ "ВЕСТ БОРД ТЕРНОПІЛЬ" (наказ про прийняття на роботу №2-К від 02.04.2018 р.); 3) д.е.н., проф. Мариненко Н.Ю. – менеджер, ФОП Стойко Н.П. (2006-2011 рр.); 4) к.е.н., доц. Кудлак В.Я. – фізична особа-підприємець (2011-2015 рр.).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Факти, докази та їх аналіз:

За результатами спілкування з фокус-групою НПП з'ясовано, що в університеті затверджено: 1. Перспективний план роботи з кадрового забезпечення діяльності ТНТУ ім. І.Пулюя; Перспективний план, спрямований на поліпшення рівня підготовки кадрів вищої кваліфікації, підвищення професійної компетентності професорсько-викладацького складу, створення ефективного резерву керівного складу кафедр, факультетів, ректорату; 2. План підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників ТНТУ ім. І.Пулюя на 2017-2021 рр., відповідно до якого в 2019 році заплоновано підвищення кваліфікації доцентів кафедри економіки та фінансів Химич І.Г, Кудлак В.Я., Радинський С.В., відповідно є рішення засідання кафедри економіки та фінансів про направлення на стажування доцентів Химич І.Г., Кудлака В.Я., Радинського С.В. (протокол засідання кафедри №5 від 13.11.2019 р.)

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Факти, докази та їх аналіз:

В університеті сформована система заохочення за успіхи в роботі, яка регулюється Положенням про порядок преміювання наукових танауково-педагогічних працівників ТНТУ ім.І. Пулюя. Преміювання НПП проводиться за: досягнення високих результатів у підвищенні ефективності та якості навчальної, методичної, науково-дослідної, виховноїроботи, проявлення творчої ініціативи, новизни ідей у вирішенні науково-навчально-виховних, виробничих та інших завдань Університету за результатами рейтингової оцінки; за особисті наукові досягнення, які є значимими для Університету та за успішну інноваційну роботу; за показниками роботи за рік на основі результатів рейтингової оцінки, а також за особисті наукові досягнення, які є важливими для рейтингових оцінок Університету; за значні особисті наукові досягнення, які єважливими для рейтингових оцінок Університету (захист докторської дисертації - 2 мінімальні зарплати; захист дисертації доктора філософії - 1 мінімальну зарплату; публікації у SCOPUS, Web of Science – 1мінімальну зарплату на колектив і т.д.), премія виплачується за фактом їх підтвердження. В рейтингову систему оцінювання якості роботи факультетів і кафедр університету введено індикатор вебометричних показників, який враховує результати інформаційного наповнення та просування веб-ресурсів структурних підрозділів університету (https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=331 п.2.7).

Загальний аналіз щодо Критерію 6

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6:

В рейтингову систему оцінювання якості роботи факультетів і кафедр університету введено індикатор вебометричних показників, який враховує результати інформаційного наповнення та просування веб-ресурсів структурних підрозділів університету (https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=331, п.2.7). Гарним стимулом для покращення академічної та професійної кваліфікації викладачів є зазначення під час укладання контрактів з ними конкретних завдань на період дії контракту (написання підручників, монографій, статей, зокрема у Scopus і Web of Science тощо). Гарною практикою, запровадженою в університеті є надання можливості кафедрам розпоряджатися частиною коштів, що надходять від здлобувачів вищої освіти, як плата за навчання. Кафедри можуть за рахунок цих коштів відряджати викладачів на конференції, підвищення кваліфікації/стажування, покращувати матеріально-технічне забезпечення кафедри, що також впливає на забезпечення якості освіти. Крім наукового стажування, більшість НПП проходять ще й педагогічне стажування у ЗВО-партнерах за кордоном.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6:

Слабких сторін та недоліків у контексті Критерію 6 експерти не виявили

Рівень відповідності Критерію 6:

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6:

ОП в цілому узгоджена із якісними характеристиками за підкритеріями 6.1-6.6. Освітня діяльність за цією програмою відповідає Критерію 6. На думку експертів в ЗВО створена дієва система мотивації НПП до саморозвитку і стимулювання розвитку викладацької майстерності. Недоліків за Критерієм 6 не виявлено.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Наявні фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення ОП в цілому дозволяють забезпечити досягнення визначених у ОП цілей по ПРН. При викладанні дисциплін ОП використовуються аудиторії, облаштовані мультимедійним обладнанням. Заняття проводяться в корпусі №1 (вул. Руська, 56), в якому також знаходиться бібліотека, та в корпусі №10 (вул. Білогірська, 50), де знаходиться кафедра, що забезпечує реалізацію ОП, а також спортивна і соціальна інфраструктура (плавальний басейн, спортивні зали, буфет, гуртожитки). В науково-технічній бібліотеці в наявності є спеціалізована література, у паперовому та електронному вигляді. В читальному залі бібліотеки у вільному доступі Інтернет (wi-fi) і обладнані робочі місця для роботи на власних комп’ютерах. Створена можливість проходити ректорський контроль та практичні заняття в спеціалізованих комп’ютерних лабораторіях, з ліцензованим програмним

забезпеченням, а також реалізувати підприємницькі здібності в лабораторії розвитку мережевої інфраструктури для підтримки молодіжного підприємництва на платформах FabLab (безоплатно). Також в університеті розроблене Положення про субрахунки структурних підрозділів ТНТУ, що передбачає перерозподіл коштів спецрахунку на субрахунки факультетів, кафедр та ін. структурних підрозділів, які спрямовуються на розвиток матеріально-технічної бази.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

В ТНТУ ім. І.Пулюя під час експертизи встановлено, що всі здобувачі вищої освіти за ОП мають достіп на безоплатній основі до інфраструктурних та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Факти, докази та їх аналіз:

Створене в ТНТУ ім.І. Пулюя освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, доброзичливим і сприятливим для реалізації ОП. Комунікаційна взаємодія НПП зі здобувачами вищої освіти, керівництвом кафедри, факультету, університету і студентським самоврядуванням є дружньою і побудована на цінностях академічної спільноти. Хол університету, актова і конференц-зала дозволяють проводити різного роду івенти (Дні кар'єри, Дні відкритих дверей, зустрічі з роботодавцями тощо). Слід зазначити, що в ТНТУ ім. І.Пулюя культивується система цінностей щодо академічної доброчесності, що підтверджується впровадженням системи перевірки кваліфікаційних робіт на антиплагіат (Strikeplagiarism.com). Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя - наказ №4/7-969 від 01.11.2019 р. (https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=465)

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

В процесі комунікації зі здобувачами вищої освіти за ОП було з'ясовано, що всі вони мають різну підтримку у вирішенні питань щодо організації навчання і викладання, роботи кафедри і деканату, а також індивідуальну підтримку викладачів, зокрема кураторів академічних груп. Здобувачі вищої освіти ознайомлені з Правилами внутрішнього розпорядку (http://tntu.edu.ua/storage/pages/00000493/zminy-do-pravyl-vnutrishniogo-rozporiadku.pdf), Концепцією роботи з молоддю ТНТУ (https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=472), Положенням про кураторів академічних груп першого курсу та наставників старших курсів - наказ №4/7- 520 від 20.06.2017р. (https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=314).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

В ТНТУ ім. І.Пулюя в цілому створені умови для реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами. Це підтверджується наявністю можливостей для здобувачів вищої освіти з інвалідністю опанувати ОП у формі дистанційного навчання (Система дистанційного навчання Atutorhttps://dl.tntu.edu.ua/login.php), що врегульоване у Порядку супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в приміщення ТНТУ ім. І.Пулюя (http://tntu.edu.ua/storage/pages/00000213/poriadok_suprovodu.pdf). Оскільки пандус відсутній, біля корпусу у зручному і видномі місці є наявність кнопки виклику чергового, а також у кошторисі спецкоштів у IV кварталі 2019 р. закладено кошти на капітальний ремонт, у т.ч. на встановлення пандусів.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час спілкування зі здобувачами вищої освіти і представниками студентського самоврядування було з'ясовано, що в ТНТУ ім. І.Пулюя створено і функціонують служби, що дозволяють вирішувати конфліктні ситуації, у т.ч. пов'язані з сексуальними домаганнями. У вирішенні питань, що стосуються конфлікту інтересів, здобувачі вищої освіти можуть звернутись до куратора академічної групи, завідувача кафедри чи заступника декана факультету (Положення про кураторів академічних груп першого курсу та наставників старших курсів (нова редакція)-наказ №4/7- 520 від 20.06.2017р. https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=314; Концепція роботи з молоддю ТНТУ https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=472). У вирішенні питань, що стосуються психологічної підтримки чи вирішення конфліктної ситуації на підґрунті дискримінації чи проявів сексуальних домагань у ТНТУ ім. І.Пулюя створено відділ у справах молоді та зв'язків з громадськістю, а також психологічну підтримку здобувачам вищої освіти можна отримати в Центрі «Надія», який функціонує при кафедрі психології університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 7

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7:

Створене в ТНТУ ім. І.Пулюя освітнє середовище і наявна матеріально-технічна база сприяють організації і реалізації освітнього процесу за ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Фінансове, матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення є достатнім та сприяють досягненню цілей, завдань та ПРН за ОП. Здобувачі вищої освіти отримують у повному обсязі освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціально-психологічну підтримку. Серед здобувачів вищої освіти проводиться опитування щодо виявлення рівня задоволеності якості освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

Науково-технічна бібліотека забезпечена обмеженою кількістю фахових періодичних видань з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. Відсутність пандусів, дещо ускладнює реалізацію права на освіту людей з інвалідністю. Результати опитування здобувачів вищої освіти щодо виявлення рівня задоволеності освітнім середовищем, матеріально-технічним та навчально-методичним забезпеченням рекомендується здійснювати в розрізі ОП.

Рівень відповідності Критерію 7:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7:

В цілому ОП узгоджена із якісними характеристиками за підкритеріями 7.1-7.4. Враховуючи певну узгодженість за підкритеріями 7.5 та 7.6, доцільним є створення умов для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами, а також інституційної формалізації процедур та цілісної політики вирішення конфліктних ситуацій (конфлікт інтересів, сексуальні домагання, дискримінація, корупція). Виявлені недоліки щодо обмеженості кількості фахових періодичних видань з підприємництва, торгівлі та біржевої діяльності у науково-технічній бібліотеці компенсується публікаціями НПП, що представлені зокрема в силабусах; відсутності пандусів; не виокремлення у результатах опитування здобувачів вищої освіти за ОП щодо виявлення рівня задоволеності освітнім середовищем, матеріально-технічним та навчально-методичним забезпеченням є не суттєвими. В цілому освітнє середовище і наявна матеріально-технічна база сприяють організації і реалізації освітнього процесу за ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

З метою обгрунтованого розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм в ТНТУ ім. І. Пулюя розроблено та введено в дію Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторингу та припинення освітніх програм ТНТУ ім. І.Пулюя (наказ №4/7-965 від 01.11.2019 р. (https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=466)), а також створені дорадчі органи: Рада роботодавців, діяльність якої регламентується Положенням про раду роботодавців ТНТУ ім.І.Пулюя (наказ №4/7-606 від 05.09.2016р. (https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=126)), а також Експертна рада роботодавців спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. Розроблення нової, або внесення змін в інснуючу ОП, підлягає громадському обговоренню протягом місяця, з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів) (https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=471), отримані рекомендації розглядаються на засіданні кафедри економіки та фінансів, ОП затверджується рішенням вченої ради і вводиться в дію наказом ректора. Тобто, визначені у Положені періодичність та процедури оновлення ОП не порушуються.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Здобувачі вищої освіти залучаються до участі у процесі періодичного перегляду ОП. Також з ОП мають можливість ознайомитись члени студентського самоврядування та академічна спільнота. Не менш важливою складовою в процесі періодичного перегляду ОП є опитування здобувачів вищої освіти, результати яких презентуються на засіданні вченої ради університету і доводяться до підрозділів, які задіяні у реалізації ОП (http://tntu.edu.ua/storage/pages/00000527/Zvit_anketuvannya_studentiv_2019_1.pdf.). В ТНТУ ім. І.Пулюя розроблене Положення про рейтингову систему оцінювання якості роботи факультетів і кафедр ТНТУ ім.І.Пулюя (https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=345).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об’єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Факти, докази та їх аналіз:

В ТНТУ ім. І.Пулюя до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості безпосередньо залучені роботодавці. В університеті затверджено Положення про раду роботодавців ТНТУ ім.І.Пулюя (наказ №4/7-606 від 05.09.2016р. (https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=126), діє Експертна рада доботодавців спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. Виявлений рівень взаємодії з роботодавцями дозволяє стверджувати, що така взаємодія носить серйозний та постійний характер. При реалізації ОП до навчального процесу реально залучаються професіонали-практики, експерти галузі, представники роботодавців.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар’єрного шляху випускників освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

За ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» перший випуск здобувачів вищої освіти має відбутись у 2019-2020 н. р. Майбутні випускники також матимуть змогу долучитись до опитування випускників через Google Forms, з метою виявлення рівня якості вищої освіти на ОП та надати інформацію про свій карєрний шлях, що буде корисним приорганізації взаємодії з ними при перегляді ОП (https://docs.google.com/forms/d/1UjWr8LCv23Rz5ktUz0FFg5pEYLDeHRI4KlCnUOmTCmw/edit#responses).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Реагування на виявлені недоліки в ОП та освітній діяльності з реалізації ОП здійснюється в межах Положення про відділ забезпечення якості освіти ТНТУ ім. І. Пулюя (наказ 4/7-515 від 03.06.2019р. https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=443), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості ТНТУ ім. І.Пулюя (наказ №4/7-968 від 01.11.2019 р. https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=463), Статуту ТНТУ ім. І.Пулюя (http://tntu.edu.ua/?p=uk/info/documents/statute), Правила внутрішнього розпорядку (http://tntu.edu.ua/?p=uk/info/documents/policies/document) та Змін до правил внутрішнього розпорядку (http://tntu.edu.ua/storage/pages/00000493/zminy-do-pravyl-vnutrishniogo-rozporiadku.pdf), Положення про рейтингову систему оцінювання якості роботи факультетів і кафедр ТНТУ ім.І.Пулюя (наказ №4/7-1070 від 26.12.2017р. зі змінами від 19.02.2019р.; наказ №4/7-131 від 27.02.2019р. https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=345)

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Зауважень та пропозицій, сформульованих під час попередніх акредитаційних експертиз не було, оскільки ОП акредитується вперше. При формуванні ОП її гарант і група розробників користувались пропозиціями, наведеними у проєкті Стандарту вищої освіти зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність за другим (магістерським) рівнем (2017р.).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності ТНТУ ім. І.Пулюя передбачає використання набутих практик, притаманних кожному з п’яти інституційних рівнів забезпечення якості освіти, її належне функціонування передбачає розподіл повноважень щодо прийняття рішень та оцінювання між гарантом і розробниками ОП, кафедрами, факультетами, структурними підрозділами університету, здобувачами вищої освіти та студентського самоврядування, радами роботодавців та представниками асоціації випускників. З урахуванням рекомендацій зазначених стейкголдерів в ТНТУ ім.І.Пулюя сформована внутрішня система забезпечення якості вищої освіти. Виявлені під час фокус-груп докази дозволяють стверджувати, що в ЗВО наявна культура якості в

академічній спільноті, оскільки всі учасники процесу розробки, перегляду і реалізації ОП розуміють свою відповідальність щодо забезпечення якості вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8:

В ТНТУ ім. І.Пулюя дотримуються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, до яких залучаються здобувачі вищої освіти та представники студентського самоврядування, академічна спільнота, представники Експертних рад роботодавців, з урахуванням рекомендацій яких сформована внутрішня система забезпечення якості вищої освіти. Також на етапі реалізації ОП проводиться опитування здобувачів вищої освіти, результати яких презентуються на засіданні вченої ради університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8:

В процесі залучення здобувачів вищої освіти до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості рекомендується періодично проводити фокус-групи і включати представників здобувачів вищої освіти до груп розробників ОП із зазначенням їх у групі розробників. У відомостях про самооцінювання ЗВО зазначено, що ОП введена в дію лише з 01.09.2019 р. наказом №4/7-782 від 05.09.2019 р., однак випуск здобувачів передбачається у 2019-2020 н.р.

Рівень відповідності Критерію 8:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8:

В цілому, ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 8.1, 8.2, 8.3, 8.5, 8.7. Певні неузгодженості стосуються підкритеріїв 8.4 та 8.6, оскільки ОП реалізується вперше, відповідно зауважень попередніх акредитаційних експертиз не було як і випуску здобувачів не відбувалось, проте у ЗВО створене підгрутнія для отримання інформації щодо карєрного шляху випускників. Також слід зазначити, що дійсно здобувачі вищої освіти залучаються до процесу перегляду освітніх програм в ТНТУ ім. І. Пулюя, проте рекомендується запрошувати їх, як роботодавців, на засідання кафедри при розгляді цих питань, включати їх до складу розробників, а не просто формалізувати їх участь у цьому процесі лише підписом ОП (підкритерій 8.2). В цілому внутрішнє забезпечення якості ОП і наявні методи і підходи до організації взаємодії із роботодавцями та іншими стейкголдерами дозволяють якісно реалізувати всі освітні компоненти та досягати зазначених цілей і ПРН за ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов‘язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

В ЗВО права та обов’язки здобувачів освіти, НПП, ін. осіб, які залучаються до освітнього процесу регулюються наступними документами: 1. Правила внутрішнього розпорядку в ТНТУ ім.І.Пулюя (нова редакція з доповненнями і змінами) - наказ №494-01 від 25.06.2012р. (https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=155), де достатньо розписано основні права та обов’язки, норми поведінки і взаємовідносини для викладачів, студентів, аспірантів і працівників, організація робочого часу, вимоги до дотримання порядку, права здобувачів котрі проживають в гуртожитку та регламент отримання, користування та звільнення ліжко-місця в гуртожитку. 2. Положення про рейтингову систему оцінювання якості роботи факультетів і кафедр ТНТУ ім.І.Пулюя - наказ№4/7-1070 від 26.12.2017р.; зі змінами від 19.02.2019р. - наказ №4/7-131 від 27.02.2019р. 3. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ТНТУ ім.І.Пулюя - наказ №4/7-969 від 01.11.2019 р. 4. Кодекс корпоративної етики ТНТУ ім. І.Пулюя - наказ №4/7-963 від 01.11.2019р. 5.Положення про систему внутрішнього забезпечення якості ТНТУ ім.І.Пулюя - наказ №4/7-968 від 01.11.2019р. В загальному чіткість, зрозумілість, доступність притаманна більшості нормативно-правовим актам ЗВО.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Проєкт ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність галузі знань 07 Управління та адміністрування, освітня кваліфікація Магістр підприємництва, торгівлі та біржової діяльності був опублікований на сайті ЗВО 30.07.2019 року, розгляд ОП вченою радою відбувся 30.08.2019 року. Проте на сайті не зазначено коли були громадські обговорення та не опубліковано таблицю пропозицій. Також не зазначено що це зміни до ОП 2018 року, що дає сумніви під час проведення акредитації, а саме в питаннях акредитується програма 2018 року, чи акредитується програма 2018 року зі змінами до неї в 2019 році, чи акредитується нова ОП 2019 року. Також ставиться під сумнів набір здобувачів на ОП 2019 року, так як сама ОП введена в дію наказом ректора №4/7-782 від 05.09.2019 року. Також посилаючись на Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторингу та припинення освітніх програм ТНТУ ім. І. Пулюя (наказ №4/7-965 від 01.11.2019 р., https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=466), в ЗВО не регламентовано як саме відображаються зміни, які вносяться до ОП, а також пункт 4.1 говориться про те, що ОП може бути закрита за умови наведеної у пункті 4.1.1. «Зміни у нормативних документах, що регулюють питання змісту освіти за відповідною спеціальністю, у тому числі прийняття нових освітніх та професійних стандартів вищої освіти України», за логікою викладеною вище, ОП 2018 року повинна бути закрита через введення Стандарту вищої освіти зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, а студенти, що навчались ОП 2018 року згідно пункту 4.3 повинні завершують навчання.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Факти, докази та їх аналіз:

На сайті кафедри, оприлюднена ОП (https://kaf-ef.tntu.edu.ua/osvitni-programy-kafedry) та опис ОП (https://kaf-ef.tntu.edu.ua/specialnist-076-pidpriiemnictvo-torgivlya-ta-birzhova-diyalnist), котрий не зазначений для ОП якого саме рівня, а також повністю не відображає цілей та зміст ОП. Відсутнє розміщення на сайті навчального плану. Силабуси для окремих ОК також відображені на сайті кафедри (https://kaf-ef.tntu.edu.ua/disciplini).

Загальний аналіз щодо Критерію 9

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9:

ЗВО забезпечує свою публічність шляхом стабільного ведення офіційної веб-сторінки, так і сторінок в соціальних мережах. На сайті ЗВО є прямий доступ до нормативно-правових актів, котрими регулюється їх діяльність. Також окремо від сайту ЗВО діє сайт кафедри, де розміщені всі необхідні для здобувачів і забезпечення освітнього процесу документи, силабуси тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

Відсутність в опублікованому проекті ОП тексту, котрий би свідчив, що розглядаються зміни до неї, а не нова освітня програма. Також в Положенні про порядок розроблення, затвердження, моніторингу та припинення освітніх програм Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя (наказ №4/7-965 від 01.11.2019 р.), не регламентовано, як юридично відображаються зміни в ОП, а також де вони мають бути зафіксовані.

Рівень відповідності Критерію 9:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9:

ОП в цілому узгоджена із якісними характеристиками за підкритерієм 9.1 та 9.3. Проте під час аналізу критерію 9.2 виявлено відсутність громадських обговорень та таблиці пропозицій, що є недоліком, котрий варто врахувати в майбутньому. Також по підкритерію 9.2 не було зазначено, що даний проєкт ОП є змінами до ОП 2018 року. Також в критерії 9.3 виявлені неточності, але вони не несуть вагомого характеру.

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Факти, докази та їх аналіз:

-

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Факти, докази та їх аналіз:

-

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Факти, докази та їх аналіз:

-

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

Факти, докази та їх аналіз:

-

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Факти, докази та їх аналіз:

-

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

-

Загальний аналіз щодо Критерію 10

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10:

-

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10:

-

Рівень відповідності Критерію 10:

-

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10:

-

5. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Під час інтерв'ю зі здобувачами вищої освіти, гарантом ОП, деканом факультету, роботодавцями та адміністрацією ЗВО одним із важливих пріоритетів було визначення перспектив розвитку ОП. Під час інтерв'ю з гарантом і групою розробників ОП було з'ясовано причину невеликої кількості вступників, випускників першого (бакалаврського) рівня до магістратури на дану ОП, це стосується зокрема проходження ЗНО з іноземної мови, вступом на іншу ОП із переліку, запропонованого ТНТУ ім. І.Пулюя та припинення навчання у зв'язку з виїздом випускників за кордон і їх працевлаштуванням. Попри це в ЗВО періодично і активно проводяться різні профорієнтаційні заходи для підготовки до набору наступного року, позиціонування ОП у веб-середовищі. Інтерв'ю експертної групи із ректором та керівним менеджментом ЗВО, роботодавцями, також підтвердило наміри щодо розвитку ОП та приділення їй значної уваги, оскільки в регіоні, в якому реалізується ОП і пропонується робота її випускникам, практично відсутнє виробництво, а розвинута торгівля і підприємництво. Відповідно є обгрунтовані запити від роботодавців на випускників даної ОП. Спілкування із НПП, допоміжним (сервісним) персоналом структурних підрозділів, здобувачами вищої освіти та роботодавцями підтверджує їх лояльність та налаштованість на співпрацю і розвиток ОП в ЗВО, та можливість і бажання постійного удосконалення ОП. Загальна організаційна, матеріально-технічна та соціальна інфраструктура також відповідає вимогам забезпечення якості вищої освіти для реалізації та розвитку ОП.

6. Підсумки

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма, що акредитується, відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій	Рівень відповідності
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Рівень В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Рівень Е
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	Рівень В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	Рівень В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	Рівень В
Критерій 6. Людські ресурси	Рівень А
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Рівень В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	Рівень В
Критерій 9. Прозорість та публічність	Рівень В
Критерій 10. Навчання через дослідження	-

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

До звіту додається:

☐ дорадчий висновок представника роботодавців

☐ окремі думки членів експертної групи

+ програма відвідування ЗВО

+ інші документи (Навчальний план 2019 р.)

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Голова експертної групи (електронний підпис) Сагайдак Михайло Петрович

Члени експертної групи (електронні підписи) Мельник Людмила Юріївна

Говрі Василь Васильович